LIPANAN

Journal Arménien

INDEPENDANT

ADMINISTRATION
Place des Canons, 9, Rue d'Italie
BEYROUTH «Liban»
DIRECTEUR-PROPRIÉTAIRE
J. ADJAMIAN

ԼԻԲԱՆԱՆ

Ազգային - Քաղաքական - Գրական
ԱՆԿԱԽ ՀԱՅԱԹԵՐԹ

جريدة ارمنية
حرة

ԲԱԺԱՆԵԳԻՆ
ՈՒՐԻՇ— Տրկ. 75 Ժրաճ
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ » » 120 » »
Ամէն թղթակցութիւն, հասցէագրուիլ հետեւեալով

Ը. ՏԱՐԻ Թիւ— 683 | ՇՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 31 ՕԳՈՍՏՈՍ 1932 | ՀԱՏԸ 3,5 ՍԴ.

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1-Ի ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻՒ ՄԵՐ ՋԵՐՄԱԳԻՆ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ:

«ԼԻԲԱՆԱՆ»

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆԸ

Բարեգործականի Ընդհանուր Տնօրէնութեան Դիւանէն

Նոր Խարբերդի մէջ վարժարան

Ասկէ քանի մը տարի առաջ Ազէքսանդրիոյ մէջ մեռաւ Խարբերդցի՝ Հաճի Մկրտիչ Յովհաննէսեան, որ մեր պատուական բարեկամ Արմենակ պէյ Կամսարականի միջոցաւ Միութեանս նուիրատուութիւն մը ըրած էր, պայմանաւ որ Հայաստանի մէջ վարժարան մը բացուի։

Ամերիկայի Համա-Խարբերդցիական Միութիւնը դիմում կատարած ըլլալով որ այդ վարժարանը կառուցուի Նոր Խարբերդի մէջ, ուր ասոր պէտքը այլևս ակած է զգալի դառնալ, Կեդր. Վարչ. ժողովը որոշեց այդ նպատակի յատկացնել սոյն հիմնադրամը, որ 1600 անգլիական ոսկիի գումար մը կը ներկայացնէ։

Այս մասին Հայաստանի կառավարութիւնը իր համաձայնութիւնը յայտնած ըլլալով խստացած է շէնքին յատակագիծը դրկել, որուն համաձայն Միութեան կողմէ Նոր Խարբերդի մէջ մօտերս կը կառուցուի վարժարանը, ի յիշատակ ողբացեալ նուիրատուին։

Ազատագրութեան կարեւոր ձեռնարկ

Երաշխաւորութեան պատճառաւ Սուրիոյ անապատի կարգ մը արագ աշխարհներ փոխադրուած ըլլալով Ամբգի դաշտը, մերձակայ Գէրբէջ խան քաղաքը երթեւեկի առթիւ յայտնի եղած էր որ անոնց մէջ կը գտնուին հայեր, որոնցմէ 12ը աղատագրուելով իրենց ազգականներուն կամ հայրենակիցներուն յանձնուած են վերջերս։ Անոնց մէջ կը գտնուին երեք Զէյթունցի և մէկ Մարաշցի երիտասարդներ, Տէօրթ-Եօլցի Մինաս Պալեան և իր կինը և աղջիկներ ալ որ իրենց անունը չեն յիշեր։

Ահա թէ այս մասին ինչ կը գրէ Միութեան Գէրբէջ-խանի մասնաժողովը, Գահիրէի Շրջանակային Յանձնաժողովին.—

Այս վրանարնակները հարկադրուած էին տեղւոյս ժողովուրդին հետ յարաբերուելու, և որովհետև քաղաքիս բնակչութեան մեծամասնութիւնը, մանաւանդ իրենց լեզուէն հասկցողները հայեր էին, ուստի երթալ գալ, և եղաւ որ մենք մարդիկ անոնց մէջ իրենց կորսուած եղբայր, քոյր ազգական եւն. ճանչցան. երբ մէկը եկաւ, ան ուրիշ մը բերաւ, և իրենց կարգին հեռագիրներ կորսուած բնակարներ հասան մեզ, որոնց թիւը երկու շաբթուան ընթացքին 12 եղաւ, և եկողները լուր կ'ուտան թէ քանի մը հարիւրաւորներ կան դեռ Ամբգի դաշտերուն մէջ, մանաւանդ կին ու աղջիկ։ Յարգ եկողները 20-28 տարեկան երիտասարդներ են. եկողներուն բոլորն ալ մաքրուտքան հագուստներ, և հեռագիրներ երբ տէրերը կեանքէն, կը զրկենք և կամ կ'ուզան կը տանին։ Շատերս տնապահները կ'ինայինք գրամ կը ծախսէինք, մեր տիրեալներէն, մեր պաշտելի խլեակներէն մնացորդ մը ձեռք անցնելու համար. ահա անոնք մեր քով, մեր մօտերն են, ձեռքերնին երկարած փրկութիւն կ'աղաչեն։ Ամէն օր սրտաճմլիկ տեսարաններու ականատես կ.ըլլան, երբ անոնք իրենց հովիւի հանգամանքով իրենց հանգիպած հայերուն իրենց պատմութիւնը կը պատմեն, և երբեմն այսպէսով իրենց ով ըլլալը կը հասկցուի։ Դեռ առջի օրը չատ դարմանալիօրէն քոյր մը իր եղբայրը գտաւ։ Այս առիթէն չօգտուիլ մեզք է, բայց դրամ կուզէ. այսօր եթէ դրամ ըլլայ հարիւրաւորներ կարելի է աղատել. մենք եկածները կը խնամենք և կը փոխադրենք և իրենց ուրախ են եկած ըլլալնուն կամար։ Կը վախնանք որ մի քանի շաբաթէն այս աղբարները կը հեռանան և մենք կը խղճահարինք այս մասին, եթէ անարդար գտնուինք։

Հալէպի մասնաճիւղը ևս կը տեղեկագէ.—

Այդտեղ, մեր քաղած տեղեկութեանց համաձայն, Ամբգի դաշտը փոխադրուող տարաբներուն մէջ առկաւին բազմաթիւ հայեր կան զոր ևս կարելի պիտի ըլլայ դիւրաւ ազատագրել, եթէ նախապէս անոնց պաշտպանութեան և պատսպարման մասին միջոցներ ձեռք առնուին։ Ինչպէս գիտէք, տեղւոյս մէջ, ըլլայ հայկական, կամ օտար տեղ որբանոցում հաստատութիւն գոյութիւն չունի այժմ, որով այս խեղճերուն վիճակը նկատի ունենալով օգնութեան անհրաժեշտ պէտքը կը հաստատենք։

Հալէպի Առաջնորդ Գեր. Արտաւազդ Եպիսկ. Սիւրմէեան ևս ջերմ կոչ մը կ'ուղղէ Միութեանս սոյն մասնաժողովին.—

Քաղաքական ժողովը նկատելով որ ազատագրեալները դէթ կարճ ժամանակի մը համար պահել և անոնց համար հայ շրջանակ մը և պաշտպանութիւն մը ստեղծել ազգային պարտականութիւն է, կը խնդրէ որ դէթ եռամսեայ շրջանի մը համար ստանձնեն այդ պաշտպանութիւնը։

Նկատի ունենալով այդ ազատագրումի ձեռնարկին կարեւորութիւնը, անմիջապէս գումար մը տրամադրեցինք Հալէպի և Գէրբէջ-խանի մասնաժողովներուն։ որպէսզի հոգս հանելու և քանի մը օր պատսպարելու և յետոյ գործի գնելու միջոցը ունենալ, բայց յուսալի է որ արագաւ հայրենակիցներ և հայրենակցական միութիւններ պիտի չշլանան իրենց օժանդակութիւնը ընծայել մեզի, որպէսզի ապահովենք մի քանի հարիւր կորուած հայորդիներու և հայուհիներու ձերբազատումը և պաշտպանութիւնը։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՍՈՒՐԻԱՅԷՆ ՆԵՐԳԱՂԹ ԴԷՊԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Մեր ստացած մասնաւոր նամակէ մը կիմանանք թէ Զրդ. կարաւանը Սուրիա - Լիբանանէն պիտի մեկնի դէպի Հայաստան։ Այս մասին Բազ. Շահվերտեան հարկ եղած կարգադրութիւնները պիտի ընէ, դիւրացնելու-փութացնելու համար մեկնումը այն բոլոր աշխատաւորներուն, որոնք նախապէս արձանագրել տուած են անունները։

ՍԵՒԱՆԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄԸ

Յուլիս 26ին և 27ին Կառուցողներու Տան մէջ բացուած է առաջին քաղաքային խորհրդաժողովը Սեւանի օգտագործումի մասին։ Բազմաթիւ ունկնդիրներ կանխաւ տեղ գրաւած և շատեր դուրս մնացած են։ Նախագահած է Ա. Խանջեանը։ Կարդաւ խօսած են պետական ծրագրային գործերու վարիչ Կալատեան Հիւր ունենալով «Սեւանի օգտագործումին նշանակութիւնը» երկրաչափ Հարտարապետ Տէր Աստուածատուրեան «Հայաստանի ելեկտրական ուժը և Սեւանի ջուրին օգտագործումը» նիւթին շուրջ։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԽԱՊՐԻԿՆԵՐ

Վաղարշապատի ենթակայ Դրամ բա գիւղի համագործակցականի 50 տայլ ցորենը այրած են անծանօթ Յուլիս 20ի գիշերը ուշ տաեն։ Ժողովուրդը հեռագրով կեդրոն դիմած է, պահանջելով որ յանձնաւորը շուտով ձերբակալուելով գնդակահարուին։ Բազաղները կ'ըսեն թէ արարքը Դաշնակցականներուն գործն է, որով պէտք է արագ շարժիլ։

*** Այս տարուան երկրորդ եռամսեային Հայաստանի գիւղերը ղրկուած են 1,800,000 բուպլիի ապրանքներ և իբր լոյն սպառման ապրանք ալ մէկուկէս միլիոն բուպլի արժողութեամբ կտորեղէններ, կոշիկներ կրկնակոշիկներ եւն.։

*** Պաթում հասած է «Բրիտանէն» շոգենաւը, որուն մէջ կը գտնուին Երեւանի հանրակառքին մնացեալ բոլոր մասերը և վակոնները։

*** Կարմիր Խաչի երկրորդ համագումարը տեղի ունեցաւ ծէց Յուլիս 29ին կարմիր բանակի Տան մէջ։

*** Յուլիս 30ին Երեւանի ելեկտրական հոսանքը դադրած է նորոգութեան պատճառով։

*** Գարագիլիսէի մասակայ Շաքիի ելեկտրակայանին 400 մէթր երկարութեամբ փոպուզիի աշխատութիւնները աւարտած են։

*** Զարագէսի ելեկտրակայանէն Օգոստ. 1էն սկսեալ հոսանք տրուած է Ալլահվերտիի։

*** Այս տարեշրջանին Հայաստանէն ալ ուսանողներ պիտի ղրկուին Թիֆլիսի լեռնա-մեթազական համալսարանը։

ՆՈՒՊԱՐԱՇԷՆԸ ԿԸ ԿԱՌՈՒՑՈՒԻ

Նուպարաշէնի Շիճ. Յանձնախումբը հետեւեալը կը գրէ իր 23 Յունիսի համակով.—

«Նուրբարաշէնում այս օրերը «տենգագին շինարար աշխատանք է «տարւում։ Պահելով այս թափը և «առնելով արաօնեալ կերպով, «ք. քան Աստղիայի կարգադրութեան «մեզ հարկաւոր շինափայտը, այս «տարի յոյս ունինք գերակատարել «մեր պլանը։

«Եկած բոլոր գաղթականները «հերթով բնակեցուում են նորակա«ռոյց տներում։ Պիտի յայտնենք նա «և, որ երկու օր առաջ Յանձնա«ժողովիս անդամները այցելցին «Նուրբարաշէն, թէ՝ եկեղեցիի կա«ցութեանը ծանօթանալու համար։ «Այնտեղ տեղն ու տեղը գտան, որ «արդէն մի դպրոցի կարիքը զգալի «է ու կարգադրեցին ձեռնարկել «դպրոցի շինարարութեանը։

ԹՈՒՐՔԻԱ

ՀԱՅ ՄԱՐԶԻԿԻՆ ԱՐՇԱՒԸ

Օրթագիւղի «Շանր» մարզական միութեան անդամներէն Պ. Պարոյր Քէպապճեան հեծելանիւով երկար շրջան մը ըրած է Անատոլուի մէջ.

Հայ մարզիկը Եալովայէն ճամբայ ելլելով հեռաւոր հասած է Օրխան Կազի. Կէմլէյիկ, Պրուսա, Եէնիշէհիր Պիլեճիք, Քիւթահիա և Քիւթահիէն վերադառնալով հասած է Մէքէճէն, Իզնիկ, Ազէ-Հիսար, Պարազան, Գարամուսալ, Իզմիթ և անկէ ալ ուղղակի Հայտար Փաշա։ Այս ձևով կտրած է 782 քիլոմէթր երկարութեամբ ճամբա 31 ժամէն, հանգստակ տեղ տեղ աւրուած ըլլալով, դժուարացուցած են իր արշաւը։

ՏԻԿ. ԶԱՊԷԼ ԳԷՈՐԳԵԱՆ ԿՏԱԿԸ

Տիկին Զապէլ Գէորգեան, Բեռա, Թարլապաշիի կողմը գտնուող իր 6000 ոսկի արժողութեամբ կալուածին իր կէս բաժինը կտակած է Ուսուցչաց Օգնութեան սնտուկին յատկացուելու պայմանով Ազգ. Հիւանդանոցին։ Դատարանն ալ ըստ այնմ վճիռ տուած է, օրինական պայմանաժամուն տակ ժառանգորդ չներկայանալէն վերջ։ Հիւանդանոցին փոխանցման օրինական բոլոր ձեւակերպութիւնները աւարտած են։ Հիւանդանոցին և Ուսուցչաց Օգնութեան Սնտուկին կողմէ պատասխանատու կը կատարեն այս գործողութիւնները։ Ուսուցչաց Օգն. Սնտուկին պատկանելուն նկատմամբ։ Հանգուցեալ տիկնոջ ամուսինն ալ արամագրութիւն յայտնած է նոյն կալուածին միւս կէսը փոխանցելու անոր և անկար աւուրցիներու հոգատար ընտանիքին։

ՀԱՅ ՄԸ ԹԼՓԱՏՈՒԱԾ

«Սան Բասքա»ի մէջ կը կարդանք թէ գողութեան յանգանքով 6 ամիս բանտարկութեան դատապարտուած Սաչիզ? անուն հայ մը գաւառափոխ եղած բանտի գլխաւոր բ՛իչկին կողմէ Սոիա կոչուած է ու բանտի վիրաբուժապետ Ժոզ Պարպուք էֆ. թլփատած է զինքը։

Սոիոի հայրն ալ գաւառափոխ եղած է եղեր, բայց մայրը հայ ըլլալով զինքն ալ մկրտեր են։

Յիշեալը 25 26 տարեկան կէյվէյի է, վերջերս Թուրք աղջկան մը հետ ամուսնանալ ուզեր բայց ծնողքը ընդդիմացած ըլլալով ինքն ալ իսլամացեր է։

Իր դատապարտութիւնը կը լրացնէ ի մօտոյ ելածին պէս պիտի ամուսնանայ սիրած աղջկանը հետ։ Հիմա բանտին հիւանդանոցը կը գտնուի։

Ռաֆիոյի կայանէն

ԿԸ ԼՍԵՆՔ ԹԷ՝

Կը լսենք թէ՝ Լիբանանի յառաջիկայ երեսփոխանական ժողովին մէջ երկու հայեր ալ պիտի՛ ընտրեն հայ փոքրամասնութեանց ներկայացուցիչ։

Կը լսենք թէ՝ երկու հայ երեսփոխանդուները այժմէն իսկ որոշած են, Բարձր Գամիսէր Պր. Բենսոյի և Ֆյանոական արտաքին գործոց նախարարին կողմէ։ (Ըստ «Ազդակի») Ուրեմն ժողովուրդի ցուցարկուութեան կարիք չի մնար այլևս։

Աչքը լայ՛ս, հիմակուընէ երեսփոխան ըլլալու պատրաստուողներուն, որոնք, մի քանի առանձնակներ պէտք է ըլլան։

Կը լսենք թէ՝ Պէյրութի գաւառական (ա այժմ հանդուցեալ՝) ժողովին մէջ քաղաքական բնարուութեան միջոցին բացարձակ մեծամասնութեան կարեւորութիւն չէ տրուած և երբ մի քանի բացակայ երեսփոխաններու կողմէ յոլորդ ժողովին առարկութիւն եղած է, դիւանը ճարտար ՍՏԱԽՕՍՈՒԹԵԱՆ վահանին տակ ապաւիներ է ըսելով թէ. այդ օր 14 ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՆԵՐ ներկայ էին»։

Մինչդեռ նոյն ժողովին ներկայ եղող յարգելի բժիշկ երեսփոխանին բերնէն լսեցինք թէ «այն օրը մենք միայն 12 ՀՈԳԻ էինք (տրֆուազը կրբոնական) բայց ես ամէնայայ ըսելու թէ, Պր. առենապետ կարծեմ թէ ՍՈՒՏ կը խօսի։

Հայ ժողովուրդ, կարծեմ լրիւ չես գիտեր խազցուած զուեչառակերգութեան գաղտնիքը, երբ ժամանակը գայ (և անիկայ շատ ուշ չէ) մենք պիտի ասիպուինք կծիկը քակել։

Կը լսենք թէ՝ մեր լրատուութեան ազդեցութենէն ցնցուելով, Սրբ-զան հոր կրծքին փակցուցած ԵԱԳԸՆ (կրթական նպաստ) մէկ մասը փրթեր է և այդ փշրանքները արամադրէր է կարգ մը վարժարաններու, բայց ակաւին 3/4ը ՍԸԳԸ ՍԸԳԸ իր մարմինին փակած է։

Կը լսենք թէ՝ պարապ տեղը չէ որ Նորին գերապատուութիւնը վախէն ցնցուեր է, քանի որ ժամանակին Առանցի մէջ անօթի ուսուցիչներու կողմէ իր ցաւին մասնակցելու համար իր սկան արշաւանք մը տեղի ունեցեր է. (Վաշինկթընի վեթերաններու արշաւանքը յիշեցնող)։ երեւի Պէյրութի մէջ ալ Առանցի դէպքին կրկնութիւնը նախատեսեր է։

Օ՜, ուրեմն, կրթական մշակնե՛ր, կարգը ձերն է, հոգարարձու և թաղական և շահերուն «այսօր գնա՛, վաղը եկուրներուն հաւատք մի ընծայէք։

Կը լսենք թէ՝ յարգելի և իրապէս զինք ընարող ժողովուրդ ներկայացնող երեսփոխանի մը կողմէ ամենակից Բարդէն Ա. կաթողիկոսին բողոքագիր մը զրկուեր է Պէյրութահայ գաւառական ժողովին, ընարութեան տաեն և գործունէութեան շրջանին մէջ, կատարած ապօրինութեանց և զեղծումներու մասին։

Վերոգրեալ հոր հեղինակաւոր բդեշխութենէն շատ բան կ'ըսուի, իսկ միւս կողմէ Կարօեան Սրբազանէն ալ քիչ բան չենք սպասեր զայն չէզոքացնելու համար։

ԲԱՏԻՄ

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆԻ Ե. ՆԻՍՏԸ

(Շար. նախորդ թիւէն եւ վերջ)

«Եթէ մենք ամէն ժողովի մէջ ժողովներու որոշումները ելնենք մեր նախորդ ժողովներու որոշումները գործունէնք. «մենք մեր ժողովները կը գումարենք եւ որոշումները կուտանք, թող ներկայ գտնուին եւ թող իրենց ըսելիքները ըսեն» եթէ միշտ այսպիսի վիճաբանութիւններով մենք ժամանակ պիտի ըլլանք, անգամ մ'ալ ժողով չի գումարենք»։

Այս վերջինը այնքան ցած ձայնով խօսուած էր որ Սրբազան հայրը դանձ մը գտածի պէս, ուզեց բոլոր ժողովականներուն լսելի դարձնել ու ատենապետի ուշադրութեան յանձնեց։

Տօք. Վ. Փաշուգեան քանիցս խօսեցաւ եւ կրկին ու կրկին չեշտեց թէ, մինչ այժմ կատարուած գործերը եղած են Սահմանադրական օրինաց համաձայն եւ այս ժողովի որոշումները կարելի չէ փոփոխութեան ենթարկել ու որպէսզի հարցը փակուի՝ առաջարկեց աննկատ թողուլ եւ եւ վերադարձնել — Այս իր առաջին արտայայտութիւնն էր որ ուելի չեշտուած կերպով կուգար տիրական գիրք գրաւել։

Անտարակոյս որ բողոքագիրը ունէր իր արժանիքը ու օրինական հիմունքներ եւ արտաքնապէս և խորքով, ինչ որ անտեսանելի էր կարծես ներկայ երեսփոխաններու աչքին եւ այդ անտեսումը այնքան խիզախ էր որ կարծես Սրբազան համարձակեցաւ ըսել թէ՝ Անսխալ Աստուած, եթէ մինչեւ հիմա մեր կատարած աշխատանքները ապօրէն էին—այս ալ թող ապօրէն ըլլայ—պէտք է այդ բողոքագիրը ասսիէի մէջ իսկ չի պահել։

Այս Տօքթ. Վ. Փաշուգեանի թէզն էր որ կ'իւրացուէր ժողովականներու կողմէ, հակառակ Գր. Էլեմանի կողմէ արուած լուսաբանութեանց և շշափելի փաստարկութեանց՝ գիտակցութիւնները կը մնան մեռեալ գաւ—ձայն բարբառոյ անապատի...

Մաքերը մթագնած էին ու աչքերը ցաղրկուած.... ժողովը կը քուէարկէ Տօքթ. Վ. Փաշուգեանի առաջարկը....

Զարհուրելի է և ոճ՛ր. . Օրէնքի անունով—Օրէնքը խաչ կը բարձրանայ։ Իրաւունքի անունով — իրաւունքներ կ'ոտնահարուին.....

Ատենապետը ձեռքերը կը համբէ ու կը գոչէ9 իսկ մենք կը տեսնենք միայն 6- այս 6 ին քով 3 շուքերը ուրկից եկան չի հասկցանք...

Երեսփոխանի մը կողմէ դիտողութիւն մը կ,ըլայ՝ կ'առաջարկուի անգամ մը ևս ձեռք բարձրացնել։ «Ոմանք ձեռն պահ են—ոմանք կարելի է հակառակ են ու բարձրացած ձերքերու թիւը մեծամասնութիւն է» կը յայտարարէ տիար փոխատենապետը։

Եւ կը տեսնենք—Մեծ ժողովի, փոքրիկ պատկերը—հոգեբանութիւնը բոլոր մեծերուն՝ որոնք կը ջանան միշտ կալել փոքրիկները։

Տասնք հատ ալ սա մեր կուրնալիք աչքերով—Զ-ը Մատեան եղբայրները, որոնք գուցէ միամիտ օրէն կուգային իրենց լուռ համակերպութեամբն իսկ, ապացուցանել թէ՝ նման ժողովներ ի զորու չեն այս ժողովուրդի ճակատագիրը առաջնորդել դէպի լուսաւոր ապագաներ համերաշխութիւն-համադրդակցութիւն։

Հո՛ն ուր ազգմասութիւնը կը պակսի ու հասանքն է որ կ'առաջնորդէ հո՛ն , ուր արամարանութիւնը կը գոլորուի՝ բ.ութեան հնչումի ազդեցութեան տակ ու կիրքն է որ կը տիրապետէ , շատ բնական է , այդ աշխատանքը չ'արդիւնաւորուիր-ասուպի պէս կ'ուգայ ու կ'երթայ . . . .

Լիբանանի Գաւառականի անդամները շատ լաւ գիտեն թէ իրենց Օրինականութիւն չ'ունին և լիբանահայութեան կամքը չեն կարող ներկայացնել ։

Շատ լաւ գիտեն թէ՝ մինչ այժմ կատարուած գործերը ցմահաճ կարգադրութիւններ են միայն։

Շատ լաւ գիտեն թէ ժողովական պատիկում մը կարող է մ'ի օրէն միւսը գիրքնք առ ոչ ինչ նկատել ու նոր ընտրութեամբ մը գրաքշիռ դիրք գրաւել.....

Եւ ինչո՞ւ չ'սպասել, երբ այդ ժողովը—իմա խարխուլ գաւառականը իր դիրքը չի խախտելու համար՝ կ'առնեսէ 700 տարբերութեամբ ՀԱՆՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ մը, ու աննկատ կը թողու երկու երեսփոխաններու դիտողութիւններն ու բողոքագիրը։

ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Դամասկոսի ընտրութիւններու մասին

Դարձեալ Մերժի թէյ խմած ատենս ձեռքակալեց ու միաղեղի սատիկանի պէս հարցաւփորձել սկսաւ զիս ազգայի՝ ճի բարկամս։

—Բարեւ «գիտակ» ինչո՞ւ քա՞ի մը օրէ իվեր չես երեւար «Լիբանան»ի մէջ, սա՛ ընտրութիւններու միջոցին եղած «Տալավերէններու մասին գրել խօսացած էիր»։

—Բարեկամ Պր. Ահէմեանի թէրթը մանրօրէն ըրած չեմ ես, կամաց կամաց։

—Ձեր գրածները շատ հետաքրքրութեամբ կը կարդացուի բոլոր ազգայիններու կողմէ։

—Իրա՞ւ կըսես։

—Հաւատայ խօսցիս, որ թիւին մէջ որ գրես, այն օրուայ «Լիբանան» թերթը հանդիսա չունի, դաշնակներէ՝ Հնչակներուն, ռամկավարներէ՝ Ձեզոքներուն ձեռքը պար կը բռնէ։

Ազէկ միտքս եկաւ, ո՞ւր մնաց Պր. Պարգեւի տարիքի խնդիրը։

—Լսածիս համեմատ ընտրողական ժողովը իր Սրբազան նախագահի առաջարկով տեղեկագրեր է Վեհափառին թէ, «թէկուզ Պր. Պարգեւը շահեց ընտրողներու կարգին. բայց տարիքը քննելով «Հանգիստ»ի պաշտօնական տարբերն 1904ի ծնունդ ելաւ. այս մասին պաշտօնական «տ.»ն և «ոչը ձենէ կ'սպասենք» ըսելով։

—Այս ի՞նչ հակասութիւն է՝ բարեկամ, Վեհափառը կրնա՞յ հեռանք տալ այդպիսի դիմումի մը, որովհետեւ Սահմանադրապէս այդ իրաւունքը իրեն տրուած չէ, բայց ասդին Խագ Սրբազան չ'գիտեր օրէնքը և կը կարծէ որ Վեհափառը վեր է օրէնքէն, ու այդպէս կը թելադրէ ժողովին։

Ինչորէ, ատանք «իսթիֆիլ» ըլլան օրէնքին հետ, մեզի ինչ, դուն այդ ըսէ նայինք, ընտրութիւններու ատեն եղած «տալավերէ»ները ինչ էին։

—Ես չուզեցի առաջին օրերուն միտքերը խանգարել ու ամէնէ վերջ ձգեցի այդ կէտը. և տակաւին չէի ուզեր գրել եթէ «Ազդակ»ի թղթակիցը գրած չ'ըլլար «ժողովրդային ցանկը իր ամբողջութեամբ, անհամեմատ առաւելութիւններ ունէր հակառակորդ ցանկին վրայ» ըսելով։

—Ուրեմն եթէ կրնան թող պատասխանէն թէ 100 հատ աւելի քուէարկողները ովքե՞ր էին, եթէ ոչ Պէյրութի «Գրամբզը դաղբխ» Մատամի քէմքը եւ այլն բնակիչներ և շատ մը կաթոլիկ եւ բողոքական ինչպէս նաև 25 տարեկանէն վար եղողներէ բաղկացած խումբ մը։

—Շատ ազէկ ամա, ընտրողական ժողովը ի՞նչպէս թայլադրեց։

Իրականին մէջ ընտրողական ժողովի բոլոր անդամները յանցանք չունին, բուն դերակատարները ամենավար Մխթար Պր. Ասատուրը և դաշնակ պր. Մանուէլ Սֆարեանն է, որովհետեւ անոնք էին որ դուռը կեցած կը ջնջէին եկողին ինքնութիւնը և թող կուտային ներս։

—Հիմայ հասկցայ «Փիլտախը» ները, մարդիկը իրաւունք ունին եղեր «Ազդակ»ի մէջ գրելու թէ «մեր պայքարը մեկ օրուայ կեանք ունէր» ըսելով։

—Բարեկամ, ատանք վարժուած են ամէն բան խեղաթիւրելու, տակաւին երկու օր առաջ, իրենց 7 բանաարկուածները մեր Զէզոք միութեան անդամներէն պր. Յակոբ Ուստաեանի շնորհիւ և 147 ոսկի ետրաշխաւորութեամբ ազատ թողուեցան. բայց մարդիկը այսօր «Մենք ազատեցինք »կըսէն չեն ամչնար։

—Պր. Դիտա՛կ, վերջին հարցում մը ևս։

—Հրամեցէք։

—«Ազդակ»ի մէջ ակնարկութիւն մը կար ձերբակալուածներու մասին և կըսեր թէ, «Մատնիչի համբաւ վայելող խմբակի մը մարդոց ըրած ցուցմունքներուն համաձայն», ձերբակալուեցան մեր մարդիկը՝ գրած էր, ասոր ի՞նչ կըսէք։

—Այդ գրութեան կը պատասխանեմ թէ «վատ»է այն թղթակիցը՝ եթէ երթէք իր ակնարկած խմբակին և մատնիչներուն անունները բացէ ի բաց չ'գրէ։

—Ապրիս «իշտ մալ, իշտ մէյատն։

Դամասկոս ԴԻՏԱԿ

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

ՀԱԼԷՊ — Գ. Մխիթարեան.— Պ. Եղիա Էմմիեանի ճշդիւ հասցէն զրկեցէք։

ԱՌ՝ ԽԱՒԱՐԵԱԼՆԵՐ

Բ.

«Մեծ» կուսակցութեան, պըղտիկ, փոքրագի վարիչներուն «ԳՈՐԾ» է պէտք։ Դաշնակցական ամենապարզ զինուորն անգամ գիտի թէ, ինչ ԸՆԿԵՐՎԱՐԱԿԱՆ կուսակցութեան մը անդամ է, հետեւաբար, սկզբունքով պէտք է պայքարի՝ ընդդէմ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ և ՄԱԿԱԲՈՒԾՈՒԹԵԱՆ։

Այդ պայքարը, այժմ տարբեր ուղղութիւն է ստացած, արտաքին ճակատէն նա փոխադրուած է ներքին ճակատը, ուրկէ պէտք է սկսիլ ՄԱՔՐԱԳՈՐԾՈՒՄԸ. որ փրկութեան միակ զուկեան է։ Սուր սլացներ արդէն սկսած են ուղղուիլ մէն մի մակաբոյծի կրծքին։ Մակաբոյծներու վոհմակը ապիկար, սոխպաղաբար, պէտք կ'ղեայ «ԳՈՐԾ» գտնել, «ԳՈՐԾ» հայթայթել, ու դաշնակ բանուորի ուշադրութիւնը դարձնել այդ գործին վրայ՝, փայթ չէ թէ այդ գործը վտանգաւոր է, անպատուաբեր է, ապարդիւն է, կը բուէ որ դաշնակցութիւնը «ԳՈՐԾ»ի վրայ տեսնուի, անուանը հոլովուի, լաւ կամ գէշ, միեւնոյն է, անանք կարող են իրենց բիւր պղծութիւնները՝ սրբացնել պաշտօնը սուտերով, մինչ այլոց պահանջած ու գործադրած օրինականութիւնները, ընդունիլ ու յայտարարել՝ Սին, ապօրէն դիտումնաւոր և ազգավնաս։

Ահա թէ ի՞նչպէս դաշնակ չէֆիկները կը կուրցնեն իրենց շարքայինները և ինչ՛պիսի եղանակաւ փոշի կը փչեն հասարակութեան աչքին։

— Փա՞սա։

Փասատեր չեն որ կը պակսին։ Դաշնակցութեան ամբողջ գործունէութիւնը ինքնին պերճախօս փաստ արդէն։

«Համազգայինի» ճեմարանը՝ դաշնակ մակաբոյծներու ԳՈՐԾՆ է, որ դաշնակ հարուստներու քսակները, տարուէ տարի, պարտաւորիչ կերպով կը ցամքեցնէ։

«Համազգայինի» ճեմարանը չի բացուած, Պէյրութի Ս. Նշան Ազգ. վարժարանը, ամբողջ Սուրիոյ և Լիբանանի մէջ, միակ վարժարանը կը յորջորջուէր՝ որ օժտուած էր, սիրուած ու յարգուած՝ հաւատարիմ ու վստահելի հոգաբարձութեամբ մը։ Բայց 1931-932 դպրոցական տարե-

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՄԱՀԱՓՈՐՁ

ՈՍՏԻԿԱՆ. ՔԱՆԻՉ Ջ. ԿԱՐԱՊԵՏ ԾԱՂԿՈՒՅԻՆ ԴԷՄ

Այսօր ժամը 9ին կարապետ էֆ. երբ կը պատրաստուէր իր պաշտօնատեղին մեկնիլ, իտալական չարշաֆ հագած-ծպտուած Սամուէլ Զաւուշէն յարձակումի ենթարկուեցաւ. հրազէնի մեկէ աւելի հարուածներով, Կարապետ էֆ. ին վիրաւորելով ուզեց հետապնդել և հարուածել ծպտուած ոճրագործը, բայց չի կարենալով ինկաւ գետին, օգնական ոստիկաններ հասան ոճրավայրը. ձերբակալուեցան մէկէ աւելի անցորդներ, իսկ ոճրագործը փուռի մը մէջ ապաստանած ըլլալը իմացուելով. ոստիկան այժերով պաշարուեցաւ, բուռն հրացանաձգութիւնէն վերջ դոր, կատարեց ոճրագործը. քաշարի ոստիկաններու կողմէն ձերբակալուեցաւ, 10 տարեկան ազէկ մը և փոլիս մը վիրաւորուեցան, ոճրագործը ի ձեռին ունէր երկու հրացան առաջնակարգ տեսակէն։

Կարապետ էֆ. և վիրաւորեալները փոխադրուեցան հիւանդանոց. իսկ ոճրագործը՝ ոստիկանատուն։

Ոճրագործը խուզարկուելով ուր ևս հանուեցաւ զրպանէն. և 12 հնչ. ոսկի։

Գնդակը որ Կարապետ էֆ. ին գանկին ուղղուած էր, վրիպելով ուահած է ականջն ու ցլիքը վիրաւորելով։ Ցաւով ենք որ մի ցանի օրուայ ընթացքին դարմանուելով իր գործին պիտի ձեռնարկէ։

Ոճրագործը կը հարցաքնուի. նա՝ պնդած է թէ վրէժը անձնական է և պատուոյ հարց. իսկ հարցաքննիչ տեսանը նկատի առնելով զենքերուն տեսակը և ազատ ոճրագործին զրպանէն հանուած 12 ոսկիները եւ Զարշաֆը, կասկածներ կ'ունենայ թէ նա՝ կաշառուած է ու կամ ան գազափարներու պատկանող անհատի կամ կուսակցութեանց կողմէ։

Ոճրագործը՝ ամիսներ առաջ իր անպատիւ կինը սպաննած ըլլալով փախստական կ'ապրէր ցարդ ոչ ոք կրնար գուշակել թէ Սամուէլ Զաւուշը այսպիսի պախարակելի ոճիր մը դործէր վտանգաւոր։

Այս մահափորձին վարագոյրին ետև գաղտնիքներ կան թաղնուած, այժեր կան զօրեղ, որոնք երեւան կրնան գալ միմիայն ոճրագործին ցուցմունքներով։

Այսօր իրականութիւն մ'է որ Սամուէլ Զաւուշը ոճրագործ մ'է, որոշած է եղեր սպաննել հոգատար և տեղական իշխանութեանց և Սուրիոյ ժողովուրդից մեծամասնութեան կողմէն ուրուած յարգուած Կարապետ էֆէնտին. Մենք մեր նեղկանքը կը յայտնենք ոճրագործին և շատ ընդ փայթ ապաքինում վիրաւորեալ անաչառ ոստիկ. Քննիչին և անմեղ վիրաւորեալներուն։

Հալեպ ԹՂԹԱԿԻՑ

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԼՈՒԾՈՂԱԿԱՆԸ

Դիսեցէք Քաթանակը Փարոց Քարէի Պէյ, Պէյրութ: Միակ բաժին դեղեր

Ստամոքսը միշտ բնական է առանց միջոցի Լուծողական

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵՔ ԱՐԱԲ ՍԻՆԵՐՈՒՆ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄԸ

ՀԱՑ ԿՆԿԱՆ ՄԸ ՎՐԱՑ

Անցեալ ուրբաթ օր, կէսօրէ վերջ մօտ 1ին Նահրի մէջ հայ և արաբ կիներուն միջեւ ծեծկռտուք մը կը պատահի հետեւեալ պարագաներու առիթով։

Տիկ. Էլիզ Համալեան թիթեղը առած ազբիւր կ'երթայ ջուր բերելու համար, և երբ թիթեղը ազբիւրին առջև դրած կ'սպասէ լեցուելուն, մի քանի արաբ կիներ ևս կ'ուզան ձեռքերնին մէյ մէկ թիթեղ որպէսզի ջուր առնեն, բայց հայ կնկան իրենցմէ առաջ թիթեղը ազբիւրին առջև դրած ըլլալը տեսնելով, կ'ուզէն որ նախ իրենցինը լիցուի, Տիկ. Համալեան տեղի չիտար և երկուսէն կռիւ մը կ'սկսի, արաբ կիներէն մին չափազանց վայրի ձևի առակ յարձակում կը դարձնէ հայ կնկան վրայ և վայրագօրէն կը ծեծէ զայն։ Կռիւը արաբ կիներուն յաղթութեամբ կը վերջանայ և Տիկ. Համալեան պարտուած՝ կ'ոտիպուի տուն վերադառնալ։ Խեղճ հայ կինը երկու մասուն յոի ըլլալուն, յիշեալ ծեծկռտուքէն մի քանի ժամ վերջ ցաւեր կ'ունենայ և վիժումի վտանգին կ'ենթարկուի։

Այժմ Տիկ. Համալեան ծանրապէս կը պառկի և արաբ կիներէն ամենավայրենին բանին մէջ իր գործած մեղքը կը քաւէ։

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1

Վաղը, Սեպտեմբեր 1, Լիբանանի ազատութեան օրին առթիւ կառավարական պաշտօնատուները գոց պիտի ըլլան և գիշերը Պուրճի փօքր Սերայը պիտի լուսազարդուի ելեկտրական լոյսերով։

ԱՄԱՆՈՍ ՔԷՄԲԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

Անցեալ կիրակի օր տեղի պիտի ունենար Սմանաս քէմբի Թաղականական ընտրութիւնը, բայց մեզ անծանօթ պատճառներով Առաջնորդ Սրբազան հայրը Սեպտեմբեր 4 ին յետաձգած է։

Կը մտքենք որ ընտրութիւնը խաղաղ անցնի և ՍՐԺԱՆԱՒՈՐՆԵՐ ընտրուին։

ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆԸ ԴԱՄԱՍԻ ՄԷՋ

Ուրախութեամբ կ'իմանանք որ, Դամասկոսի մէջ ևս կազմուած է Մարաշի Վասպուրական Միութեան մասնաճիւղ մը, առանձին պատուիրակութեամբ՝ տեղւոյն ազգայիններէն տոքթոր Պ. Յակոբ Տէրմեսրոպեանի, որը՝ միանգամայն խոստացած է իր բոլոր հայրենակիցներուն և Վասպուրականի անդամներուն տկռաները դարմանել ձրիօրէն։

Խմբագրութիւնս յաջողութիւն կը մաղթէ լիշեալ նորակազմ մասնաճիւղին։

ՈՍՏԻԿԱՆԱԿԱՆ ՀՐԱՇԱՆԳ

Անցեալ շաբաթ օր, Նահրի պահականոցէն Նոր Մարաշ թաղամասի բնակչութեան հրահանգ տրուած է, որպէսզի այդ օրը երեկոյան ժամը 9ին ամէն մարդ իր բնակարանը մնայ և ոչ ոք դուրս չելնէ. բացառապէս՝ ոտիրիչները արտօնուած են մինչեւ ժամը 10ը դուրսը մնալ։ Պատճառը մինչ ցարդ անորոշ կը մնայ։

ԶԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Երէկ (Երեքշաբթի) առաւօտ կանուխէն Նահրի պահականոցի ոստիկանները, կասկածի վրայ, 10ի չափ հայեր ձերբակալեցին, առարկելով թէ՝ Պէյթ Մէրիի մէջ գողութիւն մը տեղի ունեցած է, որու հետեւանքով հարկադրուած են գողերուն տարաղը կրող սեւ հայ ձերբակալուողներուն հագուստները միանգամայն գնով են եղեր։

ՄԱՇԱԳՈՅԺ

Ցաւով կը տեղեկանանք որ, Պանք տը Սիրի է տիւ Ֆրան Լիպանի սիրուած պաշտօնեաներէն Գ. Վահրամ Վարժապետեանին Հայրը՝ Գ. Համբարձում Վարժապետեան, անցած երեքշաբթի օր Պիքիտոսի մէջ յանկարծամահ եղած է։

Մեր ցաւակցութիւնները իր զաւակներուն և ընտանեկան բոլոր պարագաներուն։

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ԵՒ ՏԵՂԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼԸ

Մամուլի պատուիրակութիւն մը ներկայացաւ հանրապետութեան նախագահ Մ. Տէպպասի և բողոքեց յանուն Մամլոյ ընկերակցութեան, վերջերս վարչական օրէնքով քանի մը թերթեր փակուած ըլլալուն համար։ Մ. Տէպպաս պատասխանեց թէ պիտի շտապէ խոստանել ամէն լրագիր որ յարձակողական յօդուածներ հրատարակէ և սուտ լուրեր տայ։ Ան ուզեցաւ թէ մամուլը չէր իր այդ իրաւունքը զանցառել և իր առաջամեայ պաշտօնավարութեան դէմ ցցուած բոլոր խոչընդոտները պիտի խորտակէր՝ եթէ պէտք ելլայ նոյնիսկ բոլոր թերթերը խափանելով։

Սաղմանագրական հրամարութիւններն անդամ թե, որ վարչական ճամբով գոյացուցուն կը դիմեն։ Ես նորութիւն մը չի ներմուծեցի, յարեց և կարելի չէ մոռանալ կատարեալ ազատութիւն տալու Լիբանանի նման բազմահամայնք և զանազան հակումներ ունեցող ժողովուրդներով բնակուած երկիր մը։ Կառավարութիւնը, ըսաւ նախագահը, բարենորոգմանց և արնտեսական ծրագրի մը գործադրութեան հետամտաւոր է։ Ամէն իր այդ գործը յառաջ պիտի տանի, մինչեւ ծայրը։ Ապրիլ վերջ պիտի դնէ միջնորդներու քաղաքականութեան և քէյֆի համար եղած կարգադրութեանց։ Ակախուած թերթերը իրենց ամբողջական պատիժը պիտի կրեն։

«ԱՀՐԱՄ»

ՏՈՒՐՔԵՐՈՒ ՅԱՒԵԼՈՒՄ ԾԽԱԽՈՏ ԾԱԽՈՂՆԵՐՈՒՆ

Կառավարութեան պէտ Ն, Վ. Շարլ Տէպպասի նոր որոշմադրով, ծխախոտի մեծ գործարանատէրերը տարեկան 500 փոխան ոսկիի՝ պիտի վճարեն 750 ոսկի։

ԳԻՇԵՐԱՊԱՇՆԵՐՈՒՆ ՏԵՂ ՈՍՏԻԿԱՆՆԵՐ

Համաձայն Լիբանանի կառավարութեան Պարիզի կարգադրութեան ոստիկաններու ներկայ թիւին վրայ 125 հոգի մը ևս աւելցուելով, յեռայոյս գիշերապահներուն տեղ ոստիկաններ պիտի հակեն գիշերները։

Բոլոր գիշերապահներուն լուր տրուած է դարձ փնտռելու համար։ Յառաջիկայ ամիսէն սկսեալ այս որոշումը գործադրութեան պիտի դրուի։

ԴԱՇՆԱԿ ԵՒ ՊՕԼՇԵՒԻԿ ԿՌԻՒ

Դաշնակներու և համայնավարներու միջև վերջին շաբաթներս կիրքերը բորբոքած ըլլալ կը թուի։ Դաշնակ տարրականը, համայնավար դասայինը դէմ դիմաց կազմ ու պատրաստ են զիրար զգեստելու։

Վերջին օրերս ծանօթ դաշնակ Գոփլանեան համայնավար տղայոց վրայ տարձակով կրակ կը բանայ և ամենայն պզտրիւնութեամբ աւազուտքի բանը կը փախի։

ԳՈՐԾ ՓՆՏՌՈՂ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐ

Ֆրանսերէն եւ հայերէն սուռուն կերպով գրել կարդալ գիտցող օրիորդի մը նպակսաւոր գործ կայ։

Դիմել «Լիբանան»ին։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մ. Հուվրի լաւատեսութիւնը

Ուաշինկթրն. (Ժ. տիւ Քէռ).— «Ընդդէմ տնտեսական անկութեան» նամաժողովի բացման առեն նախագահ Հուվր ի մէջ այլոց յայտարարեց. "Մենք այլեւս մեր եսին ունինք տնտեսական տագնապին բարձրագոյն չափը։ Ոսկին ոկսած է հոսիլ այլեւս դէպի Միացեալ Նահանգներ։ Դրամատուներու կացութիւնը հաստատուն է։ Վստահութիւնը կը վերահաստատուի։,,

Չինացիները խաղաղ կը գրաւեն

Բէյրութ.— կը ծանուցուի թէ Մանչուրիոյ մէջ գործող չինացի կամաւորական խումբ մը յաջողած է գրաւել Մանչուրիական Թաօճօն խաղաղ։

Հիդլէր հանգիստի պէտք ունի

Պերլին.— Լուր կայ թէ Մ. Հիթլէր թնտրական պայքարին հետեւանքով շատ յոգնած ըլլալով, ստիպուած պիտի ըլլայ հանգչիլ Վերին Պավերիոյ մէկ "սանատորիում,,ին մէջ։ Կ'ըսուի միանգամայն թէ Հիթլէրեան կուսակցութեան գարշութիւնը հետզհետէ կ'անցնի Մ. Կրէկոր Սթրասէրի ձեռքը։

Պերլին.— Կը հաւատան թէ Մարեշալ Հինտէնպուրկ ներկայ պիտի չըլլայ Պողպատեայ Սաղսուարտի Սեպտեմբեր 3ին Պերլինի մէջ սարքելիք հանդէսներուն։ Այնպէսամենայնիւ հաւանական է որ վարչապետ Մ. Ֆոն Բաբէն եւ պատերազմական նախարար Զոր. Շլեյխէր ներկայ ըլլան։

Թուրքիոյ մէջ

Էնկիւրի.— Թուրքիական օտարներուն եւ փրանսացուներուն միջնակարգ դպրոցները եւ լիսէները ամբողջովին կապուեցան Կրթական նախարարութեան Միջնակարգ կրթութեան ընդհանուր Տնօրէնութեան։ Այդ դպրոցները հրահանգ սացած իրենց ուսուցման մէջ թուրքերէնի դասերուն թիւը աւելցնել։

Պուլկարիոյ յարաբերութեանց վերահաստատումը

Սոֆիա.— Նախկին համայնավար երեսփոխան Կէորգիաֆ, գործարանատէր Քօվաչէֆ, որոնք վերջերս խարն. Ռուսիա այցելեցին պուլկար կառավարութեան հաւանութեամբ, վերադարձան եւ մամուլի ներկայացուցիչներուն յայտարարեցին թէ Սովիէթները տրամադիր են առեւտրական փոխանակութիւններու սկսիլ պայմանաւ որ գիւանագիտական յարաբերութիւնները վերահաստատուին։

Սովիէթները հաստատած են թէ իրենք մեծ բանս կութեամբ պուլկարական ծխախոտ եւ հիւսուածեղէններ պիտի գնեն։

Երուանդ Քէօչկէրեան
ՍՈՂՃԱՐԱՆ ԱՏԱՆԱ
Պուրճի Բրապարակին մօտ — հանելի ժամադրավայր

կալ, այն ալ սա է թէ, երբ սոսկիկ առաջ ելայ օդը մօրուքները կսկսին քաշուիլ։ Ասա՛ւ ինչ երիտասարդ զինուորներէն մէկը։

— Գնա՛, գնա՛, մանչս, մէկ կամ երկու տարիէն կգնաս այդ անպատեհութենէն գիւրաւ ազատուիլ։

— Ո՞վ գիտէ, գուցէ իր գլխէն ալ ազատուի, ըսաւ տասնապետ մը, սրամիտօրէն կատակելով։

Ամբողջ խումբը սկսաւ բարձրաձայն խնդալ կոկորդելիր։ Այդքան համարձակութիւնը, Անգլիոյ մէջ, պարզ զինուորի մը կազմէ իր ոպային առջև, բուսական էր զինք, տանելու մինչև պատերազմական տեսանը։

Այս ընտանութիւնը, զինուորներու և իրենց պետերուն միջև, ինծի թուեցաւ թէ, վերջին հետքն էր ֆրանսական մեծ և տիտանեան յեղափոխութեան որ, ընկերութեան բոլոր դասակարգի մարդիկները իրար խառնուած և շաղախած էր։

Նաբոլէոն ինքն ի՛ւկ օրինակը կը հանդիսանար այդ կերպ ընտանութեան, մանաւանդ երբ ինքզինք կը ձգէր երկարօրէն կը խօսակցէր իր զինուորներուն հետ, և այն ազատութիւնը և համարձակութիւնը որ տուած էր անոնց իրեն հանդէպ, ազատօրէն արտայայտուելու իրեն ամէն տեսակ խնդիրներու շուրջ։

Հազուագիւտ չէր տեսնել, ուրեմն, որ պարզ յիսնապետ մը, որ կը քննադատէր և կը ծաղրէր իր հարիւրապետն ու հրամանատարը, և սակայն հազուագիւտ նաև տեսնել, պետեր որոնց, չկրնալով իրենց զինուորներուն համակրութիւնը շահիլ և անժողովրդական ըլլալուն, ոգանուիլը իր ատրտ.

ԳԼՈՒԽ Թ.

ՊՈՒԼՕՆԷԻ ԲԱՆԱԿԱՏԵՂԸ

Ոտքի վրայ, վանդակարմին կրթնած, մտրեղբայրս, իր դեղնած և չորցած դէմքով, սուր աչքերով, իր ինկած ուսերով, կարծես կ'անձնաւորէր, նենգութիւնն ու վատութիւնը։

Անշարժ, լուռ, ինչպէս այս գիշեր, հիւանդին մէջ այն միջոցին ուր շունչերու հաշիւնը լսուեցաւ, ան ոչ մէկ բանով չէր յայտներ իր ներքին վիճակը, բացի ակռաներուն կանոնաւոր սեղմումէն, և իր քունքերուն կանոնաւոր և շարունակ ուռելէն և իջնելէն։ Այս էր ապահովաբ, իր յուզումները արտայայտելու եղանակը, ինչ որ ալ ըլլային անոնք։

Զիրաբ բարեւեցինք ցրտօրէն։ Ան շտապելով չուտով հեռանալ այս անիծեալ մարդէն, ցաքցի թուխ գոյնով ձիու մը վրայ, որ ուղեկից ձիաւորներէն մէկը բռնած էր պախուցէն։

Ցանի մը կարուկ և կարճ հրամաններ տեղացին կէզմէ, ուրեմն շաչիւն մը, և ելանք ճամբայ։

Երբ վերջին անգամ մըն ալ դարձայ նախ տեսնելու Կրօպուան, իր ձեռուր աշտարակները և իր բարձր պատերը, տեսայ պատուհան մը, պզտիկ ճերմակ թաշկինակ պզտիկ ձեռք մը կը շարժէր ի նշան հրաժեշտի։

Ցեռայ երբ նայուածքս կրկին իջեցուցի, նրշմարեցի մտրեղբայրս Պերնաքը, միշտ միևնոյն ձեւը, շարունակ ժպտելով մը իր բերանին մէկ ան.

ՓՆՏՈՂԸԷՔ

Հարկի մասին։

Ֆաշիզմի մասին

Խմբ. «Պոսթրն Հէրըլտ»ի

Տասը տարիէ ի վեր աշխարհ կը դիտէ գործնական Ֆաշիզմի զարգացումը Իտալիոյ մէջ և լիուլի պատահութիւն ունեցաւ վերլուծելու և կշռադատելու այդ շարժումը։ Հեռաւորապէս, անակնկալ մը չէ ընթերցումը՝ Մուսսոլինիի իր դատին համար ըրած վերջին ջատագովութեան որ պարտադրուած է Իտալական Հանրադիտարանին համար։ Իր անարբերութիւնը ամբողջութեամբ արտայայտուած ազատութեան սկզբունքներուն նկատմամբ սքօղուած չէ երբէք։ Թէ ինքը խղճազուրկ մը չէ այդ ալ ցոյց կուտայ Իտալիոյ զինուորականացումը։ Անիկա միշտ ջատագոված է պատերազմի պատրաստութիւնն իբրեւ միջոց խաղաղութիւնը ամրապնդելու։ Իր զինուորական քաղաքականութեան պատճառները սակայն աւելի խորունկ են։

Իր յայտարարութիւնը թէ պատերազմը միայն կը դնէ ազնուութեան կնիքը ժողովուրդներու վրայ, ծիծաղելի է, բայց անկեղծ վարդապետութիւն է իր պատկանած դասընութեան։ Պատերազմը անհատական զոհողութեամբ, ինչպէս ինք կը քարոզէ, ըստ իրեն, պետութեան գերագունութեան չօշափելի արտայայտութիւն է։ Իր տեսութեամբ ամենազօր պետութիւնը բարձրագոյն արտայայտութիւնն է իր ցեղին տենչանքներուն։ Պետութիւնը պէտք է ըլլայ տեսակ մը կրօնք։ Իր նիւթական մեծութեան խոստումը պիտի դերազանցէ ոեւէ ձգտում դէպի իմացական աղատութիւն որ այժէն կը բղխի։ Պետութիւնը Եկեղեցին ալ կուլ պիտի տայ այն դարուն մէջ, որուն ինք յառած է իր աչքերը։ Պարզապէս զուգադիպութիւն մըն է որ խնդրոյ առարկայ Եկեղեցին՝ Հռոմէական կաթողիկէութիւնն է։ Եթէ բազմակոն երկրի մը մէջ Մուսսոլինի մը իշխանութեան գլուխը գար, կամ եթէ Իտալիա կաթոլիկ չըլլար, Մուսսոլինիի գազափարներն ու քաղաքականութիւնը տարբեր պիտի չըլլային։ Դիկտատորութիւն մը ուրիշ բան չի հաշուեր ու չի հեռապրնդեր, բայց եթէ գիկտատորին մեծութիւնն ու բարձրացումը։

Դիկտատոր Մուսսոլինի փ վազուց անտի հաւատացեալ ու հետեւող մըն է Նիսչէի եւ Մաքիաւէլիի։ Ֆաշիստութեան մարտակոչը կայսրութիւն մը կերտելու համար, կամքի այժին նվաճմամբ։ Գերման փիլիսոփաներու հաւատքին մէկ արտայայտութիւնն է։

Ձեր թոռերը առողջ վիճակի մէջ պահուած մնալու համար

ՄԽԵՑԷՔ

—ՊԶՏԻԿԵԱՆ—

ԱՐԱՐԱՏ

-ԱԻԿԱՐԷԹՆԵՐԸ-

Ալէքսանտրէթ

ԿԱՐԱՊԵՏ ԹԷՐՋԵԱՆ

ՓՈՂՈՑ ԷԼ ՃԷՏԻՏ

RADIUS վառարաններ իր ամէն տեսակ գործիքներով կը ծախէ եւ կը նորոգէ:

ԴԻՄԵՑԷՔ ԵՒ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՔ

Ճաշարան

ԲՈՒՐԻԶԻԷՆ

ՁԱՇԼԷ

Յ. ԱԼԹՈՒՆԵԱՆ

Մաքուր սպասարկութիւն եւ չափաւոր գին

Պղինձի վերաբերեալ դործերու համար անպայման դիմեցէք

ՅԱԿՈԲԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ

ԶՈՒԼԱՐԱՆԸ

Մաքուր եւ խնամուած գործ չափաւոր գիներով:

ՏՕՔԹ. ԳԱՐԵԳԻՆ ԱՇԸԳԵԱՆ

Ատամնաբոյժ

Ա նգր - Նահր

ՄՈՒՐԱՏ ԱՇԸԳԵԱՆ

ՄԱՆԱՐԱՆԻ ՄԵԾ ԴՈՐԾԱՐԱՆ

Նահրի կամուրջին սկիզբը

Շէնճ Պայտա

ԹՈՐՈՍ ԱԻԱԳԵԱՆ

ՃԱՇԱՐԱՆ

սիրի-իրագ

Մաքուր սպասարկութիւն, չափաւոր գին:

Հալէպ

ԼԻԲԱՆԱՆ-Ի ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

«Լիբանան» մօտ ատենէն պիտի հրատարակուի բոլորովին նոր տարբերով և խնամեալ բովանդակութեամբ մը։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՐՁԱԿԱՆ

ՄԵՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐՈՒՆ

"Լիբանան,,ի տարտսահմանի գործակալները պարտին իւրաքանչիւր ամիս հաշիւ ներկայացնել և իրենց մօտ գտնուող չ'սպառած թիւերը ծախսուածներուն փոխարժէքին հետ միասին մեզ ղրկել։

Իսկ շրջանիս գործակալները և հատավաճառները, ամէն ուրբ օրը անգամ հաշիւնին փակելու են, նոյնպէս ուելցած թիւերը մեզ վերադարձնել

ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Օթէլ Նիւ Եորք

ՆԵՐՍԷՍ ՄԱՎԵԱՆ

ՐԻՒ ՍԱԱԻՏ ԶԱՂԼՈՒԼ

Բոլորովին նոր մահճակալներ եւ նոր կարասիներ

անչափ մտրութիւն, տնական հանգստութիւն

եւ չափաւոր գին

Զավզավանեան եղբարք

Կը պատրաստեն բժշկական ամէն կարգի գործիքներ մահճակալներ եւ կը նորոգեն ամենանրբին մեքենայական առարկաներ, դրամարկղի կողպանքներ եւայլն եւայլն

Գործատեղի.- փողոց Ղանտէք--էլ--դամի

Լուսանկարչատուն Կիլլէսէբեան

ԽԱՆՏԷՔ ՓՈՂՈՑ Ա. ՏԷՐ ԱՐՍԷՆԵԱՆ ԹԻՒ 121 ՀԱԼԷՊ

Հալէպի միակ գեղարուեստատունը:

Ամէն չափի վրայ գեղարուեստական լուսանարներ ճաշակ ունեցողներ թող դիմեն եւ զոհ պիտի մնան:

Գրիգոր Խաշմանեան

ԳԾԱԳՐԻՉ-ՓՈՐԱԳՐԻՉ

Սուգ-Սարուճա--Դամասկոս

ՅԱԿՈԲ ԽԱՇՄԱՆԵԱՆ

ԳԵՐՁԱԿ

Սուգ -Սարուճա--Դամասկոս

Մի փոչ հաճակ ունեցողներ դիմեցուեն վերոյիշեալ հասցէ

Յ. Ունենեան եղբայրք

ԿՕՇԿԱԿԱՐ

ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏԷ ԳԵՂԵՑԻԿ ԿՕՇԻԿՆԵՐ

ԱՐԱՆՑ ԵՒ ԿԱՆԱՆՑ ՀԱՄԱՐ ԳԻՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ԴԻՒՐԱՄԱՏՉԵԼԻ

Ճքսբր-Պէյրութ — Պուրճ Համուս

ՍԻՆԵՄԱ ՐԻԱԼԹՕ (RIALTO)

ՆԱԽԿԻՆ ԳՕՋՄՕԿՐԱՖ

(ՐԻՒՏԱՄԱՍ)

Բոլորովին նորագիւտ մեքենայով մօտ օրէն խօսուն Ֆիլմ:

ՆԵՐՍԷՍ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

ԹՕՐՆՕՃԻ

ԵՒ

ՄԱՔԻՆԻՍՔ ԸՆԴՀ. ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՈՒ

Պիւսթան Գլէպ

ՀԱԼԷՊ (Սուրիա)

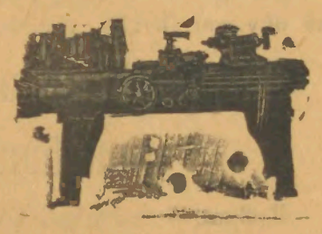

ՎԱՐՍԱՑԱՐԱԴՐԻ

ԾՔԵՂ ՍՐԱՀ

ԱՐԱՆՑ ԵՒ ԿԱՆԱՆՑ

Ռուբէն Գափթրեան - Ալեքսանտրէթ

ՄԱՔԵՐՈՒ ԳԱՆԳՐՈՒՐՈՒՄ ԿՐԻԷՋԷՐ ՄԵՔԵՆԱՅՈՎ

ՀԵՐԱԹԱՓՈՒԹԵԱՆ, ԴԷՄՔԻ ԿՆՃԻՌՆԵՐՈՒ,

ԵՒԼՆ.Ի ԴԷՄ ՄԱՍԱԺ

ՏՕՔԹ. ԲԼԷՅԹՈՒՐՕՅԻ մէքոռով:

ՆՈՒԻՐԷ ԲԱՐԵԿԱՄԻԴ

ԱԶԳԱԿԱՆԻԴ

ԸՆԿԵՐՕՋԴ

ԼԻԲԱՆԱՆ

Անկախ

Հայաթերթը

ԲԼԷՔԹՕԿԼՕՊԻՆ ՕՇԱՐԱԿ

Եթէ կուզէք առողջ կազմ ունենալ և ձեր ցամքած արիւնը վերանորոգել՝ գնեցէք մէկ շիշ ԲԼԷՔԹՕԿԼՕՊԻՆ օշարկէն (Elixire Peptoglobine)։

Փնտռեցէք սակայն դեղարան և պիտի գտնէք։

Սակարան-Պէյրութ

30 Օգոստոս 1932

Եգիպտ. Թղթադրամ	451
Անգլիական »	459
Գաղեսթինեան »	459
Թրքական »	59,50
Ամերիկեան Տոլար	126,50
Իտալական Լիր (100)	645.—
Ցունական Տրախմի (100)	80.—
Գանք Օթթոման	135.—
Անգլիական Ոսկի Հնչ.	607.—
Օսմանեան »	549
Ֆրանսական »	486.—
Արծաթ Մէճիտ	20.—

կիւնը։

— Ինչ՞ Սիպի՛լ... մրմնջեցի ես, յանկարծ տխրութեամբ համակուած։ Ըլլալ այնքան արիասիրտ և այնքան ուզղամիտ և ունենալ այդպիսի հայր մը...

Տեսակ մը խղճի խայթ բռնեց զիս։

— Ճիշտ է, պէտք էր միասին առնէի զայն... Այն կառազի տեսարանէն վերջ որ տեղի ունեցաւ, Ասուած գիտէ, թէ ինչ՞ պիտի ըլլար ծերուկին ընթացքը...

Ինձ պաշտօնապէս տխրութիւնը չուտով անցաւ։ Առաւօտեան քաղցը և բուրմունքէ զուրկ օդը սիրտս հրճուանքով լեցուց և ես կը ձիավարէի խանդավառուած։ Զիս, — շատ ազնիւ կենդանի մը — կը քալէր համարձակօրէն, և ես կզգայի մեծնալը՝ իմ մէջս առատիկ և բուռն փափաք մը, տեսնելու, ճանչնալու շարժելու, ոգառնելու իմ բոլոր ուժս, բոլոր կարողութիւնս։ Այն ճամբան ուրկէ կը քալենք բլուրներու շուրջը կը դառնայ։ Զախ կողմը, կը տարածուէր ճախճախուտը, թատերավայրը իմ արկածներուս, և ծովը, որուն ծանր ալիքները կուգային փչրուիլ եղերքի ժայռերուն վրայ մեծ շառաչիւնով մը։ Ճախճախուտին ծայրը, կարծեցի նշմարել այն հիւղակը, ուր երկու ժամ ապրած էի, անձկութեան և մահացնող մղձաւանջի մը մէջ։ Վերջապէս, հեռուն, հորիզոնի գծին վրայ, ծածանող բան մը, անորոշ ամպերու կոյտի մը պէս, կը բարձրանար ջուրէն վեր։ Անգլիան էր ասիկա; Անգլիան՝ ուր անցած էին մանկութեանս օրերը և որ Ֆրանսայէն վերջ երկրորդ տեղը կը գրաւէր իմ սրտիս մէջ։

Այժմ ամբողջ ուշադրութիւնս կեդրոնացուցի

նաւակին ձիաւորներուն վրայ։ Ա՜հ, ճառնդով կը լեցուէի, մտածելով, որ այս մարդիկն իսկ էին որոնք ստեղծած էին, այնքան ճակատամարտի դաշտերուն վրայ, հանքու մը ցաղութեան և որ այս պղտիկ խումբին մէջ կը գտնուէր բովանդակ Մեծ Բանակին հոգին։ Այնչա՜փ հանգերձ, չ'ուզեցին իրենց վրայ մեծաղմայլութիւն և փառաշուք թաւ մը։ Ոչ դրօշակ և ոչ համազգեստի վրայ։

Սակայն իրենց հսկայ ձիերը, ցեխի մը մէջ թաթխուած մինչև ծունկերը հասնող կօշիկները, իրենց խարշ գլխարկներով մարտական երեւոյթ մը ունէին։ Բոլորն ալ նիհարակազմ և կարճահասակ էին, դէմքը արեւակէզ, թանձր և խիտ մօրուք մը, և խաշոր պեխեր։

Սաստիկ զարմացայ, տեսնելով շատ դեղատի պատանի մը, գրեթէ դեռ տղայ մը, որուն մօրուքը այնքան խաշոր էր, որքան ամենածեր զինուորինը, բովանդակ բանակին մէջ։ Լուրջ քննութենէ մը ետք հասկցայ որ անոնք կեղծամներ էին փակցուած դէմքին երկու կողմերը։

— Բայց այո՛, անոնք կեղծ են, քսու տեղատկելը, որ վկան էր իմ զարմանքիս։

Շատ լաւ գիտէք, որ իր տարիքը ունեցող մէկը, որովհետև դեռ տասնըվեց տարեկան է, չպիտի ունենար նման մօրուք մը...

Ճենք սարսռուած ենք այս միջոցներուն դիմել, չխանգարելու համար բանակին ներքաշնակ վարչութիւնը։ Աղջկայ նուրբ դէմքը դեռ դեղեցութիւն մը պիտի ձգէին բանակին մէջ։

— Ինչ որ կայ իրր անպատեհութիւն, տեղա-